

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Uniós stratégia a vidék újjáélesztésére

(2021/C 37/03)

Előadó: Enda STENSON (IE/EA), Leitrim megye közgyűlésének tagja**POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Bevezető megjegyzések

1. megjegyzi, hogy az EU területének 88 %-át a vidéki térségek és a köztes régiók adják, itt él az uniós lakosság 55 %-a, itt termelik meg a bruttó hozzáadott érték 43 %-át és itt van az uniós munkahelyek 56 %-a. Megjegyzi továbbá, hogy a vidéki területek nem homogének: némelyikük jelentős demográfiai kihívásokkal kénytelen szembenézni (elnéptelenedés, idősödő lakosság stb.), és ezek hátráltatják gazdasági és társadalmi fejlődésüket. A vidékfejlesztés ezért rendkívül fontos a Régiók Bizottsága számára, és létfontosságú eszköz a Lisszaboni Szerződésben rögzített területi kohéziós célkitűzés eléréséhez;

2. hangsúlyozza, hogy a vidéki térségekkel kapcsolatos új, hosszú távú elképzeléseket át kell ültetni egy konkrét szakpolitikai keretbe, a vidékstratégiába. A vidékstratégiának integrált szakpolitika-csomaggal kell előállnia, amely lehetővé teszi a vidéki közösségek számára, hogy előnyt kovácsoljanak a kihívásokból, és képessé is teszi őket erre. E kihívások közé tartozik a dekarbonizáció, az éghajlatváltozás, a digitalizáció, a természeti erőforrásokkal való aktív gazdálkodás, a fenntartható mobilitás és a méltányos munka- és jövedelmi lehetőségek biztosítása, a generációváltás, az új migránsok integrálása, valamint a szociális innováció;

3. rámutat arra, hogy a vidékstratégiának:

- biztosítania kell, hogy a területi kohézió célkitűzéseivel összhangban valamennyi uniós szakpolitikába integrálják a vidék és a város közötti, kölcsönösen előnyös kapcsolatokat, és ennek keretében a lehető legjobban kihasználják a vidéki és a városi területek közötti erőteljes kölcsönös függőségeket,
- diverzifikálnia kell a belépési pontokat, és valamennyi uniós szakpolitikában általánosan érvényesítenie kell a vidékkel kapcsolatos kérdéseket. A vidéki területek szükségletei messze túlmutatnak azon, amit a vidékfejlesztési politika elérni képes. Az uniós finanszírozás által jelenleg kínált lehetőségek azonban sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nem kielégítőek,
- harmonizálnia kell a különböző rendeleteket, és újra integrálnia kell a Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot a közös rendelkezésekről szóló rendeletbe, ösztönözve és megkönnyítve a vidéki területeken a többféle forrásból finanszírozott, nem feltétlenül a mezőgazdasághoz kapcsolódó projekteket,
- a vidék szempontú vizsgálat megközelítését alkalmazva nyomon kell követnie az uniós kiadásokat,
- újra kell gondolnia a város–vidék tipológiát, javítva a támogatások célirányosságát,
- fokoznia kell a helyi és a regionális szint szerepét a vidékfejlesztési politikák kidolgozásában és irányításában. A vidéki érdekelt felek és polgárok alulról építkező kezdeményezések – például a LEADER/CLLD – révén történő bevonásával fokozni kell a helyi akciócsoportok részvételét egy ilyen jellegű irányítás kiépítésében, mivel ezek a csoportok alkalmasak a terület képviselésére, és végre tudják hajtani az elnéptelenedett vagy demográfiai kockázatnak kitett területek igényeihez és szükségleteihez igazított fejlesztéspolitikákat;
- fel kell lépnie az elnéptelenedéssel és a társadalmi kirekesztéssel szemben, előmozdítva például az intelligens falvakra irányuló kezdeményezést, a biogazdaságot és a szociális innovációt, és megszüntetve a digitális szakadékot;

4. rámutat arra a célkitűzésre, hogy valódi stratégiát kell kialakítani a vidék újjáélesztése érdekében, amely kiterjed következőkre: a fenntartható és élénk vidéki közösségek támogatása, a vállalkozás, az oktatás, a képzés, a foglalkoztatás és a munkahelyteremtés elősegítése, a helyi demográfiai viszonyokhoz igazított városfejlesztés, a digitális és az infrastrukturális összeköttetések, valamint a közszolgáltatások (egészségügy, oktatás, igazságszolgáltatás stb.) javítása, az erőforrások fenntartható felhasználása, az egészséges és sokszínű természeti tájakon folytatott vidéki turizmusban rejlő lehetőségek maximális kiaknázása, valamint a vidéki területek kreativitásának és kulturális potenciáljának megragadása;

5. kiemeli, hogy a kulturális és biológiai sokféleség Európa-szerte szorosan összekapcsolódik, egyedülálló identitást alkotva a régiók számára, és erősebb összekapcsolásuk nagy lehetőségeket rejt magában az Európai Unió fenntarthatósági céljainak elérése szempontjából. A kérdés mélyebb megértésére van szükség, mivel a hagyományos ökológiai ismeretek nem szerepelnek a vidékfejlesztési stratégiákban és a természetvédelmi irányelvekben. Elő kell mozdítani az ember és a természet közötti kapcsolatokat a biokulturális sokféleség koncepcióján keresztül, amely alapvető identitási elem. Az európai régiók gazdag természeti tőkéje kulcsfontosságú a gazdaságban, és jelentős mértékben hozzájárul az EU fenntartható fejlődéssel és biológiai sokféleséggel kapcsolatos céljaihoz. A helyi közösségek és földjeik, a gazdag hagyományos ökológiai ismeretek és a környezetbarát technológiák között számos kapcsolat áll fenn. Ezek az elemek Európa-szerte jelen vannak, de a társadalom minden szintjén nagyobb mértékű összekapcsoltságra és elismerésre van szükségük;

6. hangsúlyozza, hogy a világválság okozta jelenlegi válság felfedte és súlyosbította a vidéki térségeket régóta fenyegető számos veszély következményeit, és még sürgetőbbé tette a vidék újjáélesztését az Európai Unió régióiban. A vidéki térségekre, valamint a vidéki városokra és falvakra súlyosan hatott egyebek mellett az, hogy az idegenforgalmi és a vendéglátóipari ágazat leállása miatt csökkent a mezőgazdasági termékek iránti kereslet, ellehetetlenült a kritikus fontosságú idénymunkaerőhöz való hozzájutás, markáns volt a társadalmi elszigeteltség, és a kisebb regionális kórházakban elérhető szolgáltatások korlátozottsága miatt ezek a térségek jobban ki vannak szolgáltatva a világválságnak;

7. megjegyzi, hogy hosszabb távon a világválság megváltoztathatja a fogyasztás és a termelés szerkezetét, a távmunkával kapcsolatos szokásokat, az életminőség jelentőségét és a mobilitás formáit, ami a fenntartható növekedés új lehetőségeit nyithatja meg a vidéki régiókban, különösen azokban, amelyek közel fekszenek és jó összeköttetésekkel rendelkeznek a nagyvárosi központokhoz. A termelési láncok áthelyezésének ártértékelése szintén új lehetőségeket jelenthet egyes vidéki térségek számára;

8. megjegyzi, hogy az EU vidéki régióiban hatalmas lehetőségek rejlenek a tekintetben, hogy megoldásokat nyújtsanak a jelenlegi és a felmerülő kihívásokra. A vidéki régiók jelentős mértékben hozzájárulnak a fenntartható fejlődési célok és az európai zöld megállapodás megvalósításához azáltal, hogy reagálnak az éghajlatváltozásra, a biológiai sokféleség csökkenésére és a gazdasági válságra, intézkedéseket hozva az üvegházhatásúgáz-kibocsátás mérséklésére és megkötésére (elnyelő hatás), biotópokat biztosítva és gazdasági lehetőségeket teremtve a fenntartható élelmiszer-termelés és a megújuló energiák révén, még ha tudatában is vagyunk annak, hogy a városi területek azok, ahol különös súlyt kell helyezni az üvegházhatásúgáz-kibocsátás mérséklésére;

9. javasolja, hogy a területi kohézió és a vidék–város egyensúly jegyében valamennyi európai szakpolitika és erőforrás tekintetében legyen biztosított a „három E”-ként ismert alapelvek teljesülése:

- **egyenértékű** életfeltételek a vidék és a város között, amit alapelveként kell belefoglalni az összes európai szakpolitikába,
- **egyenlő** jogok mindenki számára, függetlenül attól, hogy városban vagy vidéki területen él-e (lásd az Alapjogi Chartát),
- **esélyegyenlőség** az eszközök és az eljárások tekintetében valamennyi szereplő és térség számára, ami különösen a cserekapcsolatok és a megosztott hatáskörök kihasználásával érhető el a vidéki területek sajátos szükségleteinek ellentételezése érdekében;

A vidékfejlesztési politika finanszírozása

10. szorgalmazza, hogy a vidéki térségeket jobban vegyék figyelembe a következő programozási időszakban, növelve az EMVA keretét és biztosítva, hogy minden uniós politika megfelelő figyelmet fordítson a vidékfejlesztésre, még hozzá tágabb értelemben véve, és nem csupán a mezőgazdasággal kapcsolatos kérdésekre fókuszálva;

11. kéri a vidékfejlesztésre szánt európai költségvetés növelését, tekintettel a vidéki területek Európán belüli jelentőségére. Az új többéves pénzügyi keret előirányzatai aggasztó módon lényegesen alacsonyabbak a jelenlegi programozási időszak összegeinél, és a Régiók Bizottsága szorgalmazza ennek a tendenciának a visszafordítását és a vidékfinanszírozás növelését, különösen a 2023–2027 közötti időszakra; ugyanakkor kéri, hogy széles körben használjanak fel új helyreállítási és rezilienciánövelő alapokat és programokat a vidékfejlesztésre, mivel a vidéki területek a legsérülékenyebbek közé tartoznak;

12. elutasítja azt az elképzelést, amely szerint a KAP második pillére tekintetében növelni kellene a társfinanszírozást, tekintve, hogy ez a legszegényebb gazdálkodókat, a kevésbé fejlett régiókat és vidéki térségeket érintené a leghátrányosabban;

13. javasolja, hogy a források legfeljebb 15%-át csoportosítsák át a KAP első pilléréből a második pillére alá (társfinanszírozás nélkül), valamint további 15%-ot környezetvédelmi és éghajlati intézkedésekre, 2%-ot pedig a fiatal gazdák számára;

14. kéri, hogy diverzifikálják a belépési pontokat, és valamennyi uniós szakpolitikában általánosan érvényesítsék a vidékkel kapcsolatos kérdéseket. Minden strukturális politikának egyik kiemelt célkitűzésévé kell tennie a vidékfejlesztést, összhangban a területi kohézió Lisszaboni Szerződésben rögzített célkitűzésével;

15. kéri, hogy az új többéves pénzügyi keretben hozzanak létre egy kifejezetten a vidéki területeknek szentelt vidékfejlesztési alapot;

16. szorgalmazza, hogy fejlesszék tovább a pénzügyi eszközöket, és azokat igazítsák hozzá a kis léptékű projektekhez. Ehhez lehetőség szerint hozzanak létre „vidékfejlesztési bankokat”, amelyek közvetítőként léphetnének fel a hitelintézetek és a hitelek igénybevevői között;

17. kéri az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) más európai alapokkal, köztük az Európai Regionális Fejlesztési Alappal (ERFA) és az „Európai horizont” programmal történő erősebb harmonizációját a vidéki térségeken belüli fenntartható fejlődés kezelése érdekében. Ezek a szinergiák lehetővé tennék a vidéki szereplők számára a horizontális kérdések jobb megoldását, az együttműködés erősítését és az életminőség javítását a vidéki területeken;

18. a strukturális és beruházási alapok egyszerűsítésére buzdít, és kéri emellett, hogy – elsősorban az új informatikai és kommunikációs technológiák révén – egyszerűsítsék a jelentéstételt és a programok nyomon követését;

A helyi és a regionális szint szerepének erősítése a vidékpolitikák irányításában

19. rámutat arra, hogy a KAP-stratégiai tervekről szóló jogalkotási javaslat háttérbe szorítja, sőt akár veszélyezteti is az európai régiók szerepét és önállóságát a KAP irányítása tekintetében azzal, hogy csupán a nemzeti szinten meghatározott intézkedések végrehajtásának feladatát rója rájuk;

20. síkra száll egy olyan jövőbeni KAP mellett, amely közvetlen kapcsolatot tart fenn a vidéki területekkel azáltal, hogy tevékeny szerepet biztosít az uniós régiók számára, hiszen azok kulcsszerepet töltenek be a vidékfejlesztési politikák helyi szintű meghatározása és végrehajtása tekintetében;

21. kéri, hogy tegyék rugalmasabbá az állami támogatási szabályokat, és a vidéki térségek fejlődésének lehetővé tétele érdekében vezessenek be a vidék és a falvak megújulását célzó programokat. Ezenkívül jobban el kell ismerni a helyi és regionális szintű vidékfejlesztési stratégiákat, és azokat be kell építeni a nemzeti tervezési keretekbe. A helyi és regionális önkormányzatok innovációközvetítőkként szolgálhatnak a helyi közösségekben;

Elnéptelenedés

22. rámutat a vidék elnéptelenedésének aggasztó tendenciájára, amelynek keretében – a gazdálkodás fejlődésével – a munkahelyteremtés elsősorban a városi központok körül összpontosul, ami a vidéki szolgáltatásnyújtás hanyatlásához vezet;

23. ösztönzi az elnéptelenedési problémákkal küzdő, NUTS 3 szint alatti vidéki területek azonosítására szolgáló kritériumok létrehozását a népességcsökkenés kezelése és a meglévő egyensúlyhiányok csökkentése érdekében;

24. ugyanakkor úgy véli, hogy az elnéptelenedés újfajta gondolkodásmódot tesz szükségessé a vidékfejlesztéssel kapcsolatban, amely **a zsugorodást nem teherként, hanem potenciális kedvező lehetőségként** fogja fel;

25. véleménye szerint a zsugorodás elfogadása segíthet a vidékpolitikák és a beruházási döntések új irányának kijelölésében, hogy zöldebb és kisebb alapokra építkezve indulhasson újra a növekedés, új lehetőségeket nyitva meg az innovációra, valamint **holisztikusabb, proaktív és helyi alapú stratégiák** révén korszerűsítve az irányítást és a közszolgáltatásokat;

26. ösztönzi a távmunka és a digitális átállás, valamint a digitális oktatás és képzés alkalmazását. úgy véli, hogy a jelenlegi világválság alatti mobil és távolból történő oktatás és képzés, illetve munkavégzés rávilágít arra, hogy mi mindent lehetne megvalósítani a vidéki térségekben, ha a szolgáltatások elérhetőek lennének;

27. úgy véli, hogy a vidék elnéptelenedésére és a mezőgazdasági üzemek elhagyására irányuló tendencia elismerése olyan vidékfejlesztési politikák és stratégiák kidolgozását teszi szükségessé, amelyek célja, hogy növeljék az elhagyott területek ellenálló képességét az éghajlatváltozás olyan hatásaival szemben, mint az erózió, az áradások vagy a nagyobb tüzek; fokozzák a szénlátnyom csökkentését, és mozdítsák elő a természet és a táj megőrzését. Ezért úgy véli, hogy az erdészeti ágazat előmozdítása és a hegyvidéki tulajdonosi közösségek támogatása nagy lehetőségeket rejt magában;

28. szükségesnek tartja a vidéki életforma értékének kidomborítását és a városi élet kulturális és társadalmi hegemoniájának ellensúlyozását, hogy ezáltal megszabaduljunk a sztereotípiáktól, és hozzájáruljunk a demográfiai kockázatok által leginkább érintett területek imázsának és hírnevének javításához és a különböző területeket összekötő szolidaritásérzés kialakulásához. Ösztönzi továbbá a térségi marketinget: a vidéki területeknek javítaniuk kell imázsukat, és népszerűsíteniük kell azt a jobb életminőséget, amely elérhető az emberek számára, ha úgy döntenek, hogy odaköltöznek. Ez megvalósítható a regionális képviselő fejlesztésével, befogadó politikákkal és a régióban elérhető munkalehetőségek – köztük a távmunka- és képzési lehetőségek – jobb kommunikálásával;

29. úgy véli, hogy külön figyelmet kellene fordítani a fiatalokra, ösztönözve, hogy vidéken maradjanak, és helyben biztosított vonzó szakképzési, készségfejlesztési/átképzési lehetőségeket kell kínálni számukra (ideértve szükség esetén a távoktatást is), hogy ne kelljen tanulmányaik miatt elköltözniük. Ezenkívül olyan intézkedésekre is szükség van, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy a képzésüket követően visszatérjenek származási helyükre;

30. kéri, hogy a globális versenyfeltételekhez és a helyi vállalkozások igényeihez alkalmazkodva korszerűsítsék a vidéki szakképzési, készségfejlesztési/átképzési kínálatot, és fejlesszék tovább a vidéki területeken megvalósuló szakképzéshez nyújtott ESZA-finanszírozást;

31. ismételtlen kéri, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok legyenek proaktívabbak a nők vidéki területeken történő letelepedésének bátorításában és elősegítésében, és ehhez mozdítsák elő az olyan tevékenységeket, például a gyermekek felügyeletét és a segítségre szoruló családtagok gondozását végző szolgáltatások bővítését, amelyek segítik őket abban, hogy könnyebben elérjék a munka és a magánélet közötti egyensúlyt⁽¹⁾;

Zöld növekedés

32. megjegyzi, hogy a vidéki térségeknek meg kell ragadniuk a lehetőségeket a helyi energetikai és élelmiszer-ökoszisztémák kialakítására, valamint a vidék és a város erőteljesebb integrálására;

33. alapvető fontosságúnak tartja a nők részvételének és vezető szerepének megerősítését a helyi akciócsoportokban és a vidékfejlesztési hálózatokban, elismerve a nők kulcsfontosságú szerepét a vidéki térségek területi, gazdasági és társadalmi szerkezetében;

34. üdvözli az európai zöld megállapodást és a Farm2Fork („a termelőtől a fogyasztóig”) stratégiát, és úgy véli, hogy ezek munkahelyeket teremthetnek és megelőzhetik a gazdaságnak a vidéki térségekről történő elszívargását. Beruházásokra van szükség a fenntartható projektek hasznosításához, amelyek közösségvezérelt módon olyan körforgásos gazdasági modellekre irányulnak, amelyek javítják a termelési útvonalakat, munkahelyeket teremtenek és csökkentik a szénlátnyomot;

35. egy három értelemben is – gazdaságilag, társadalmilag és környezetileg – fenntartható KAP mellett száll síkra, amely környezetvédelmi előírásai révén „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégia végrehajtásának újabb eszközévé válna, és megfelelné az európai zöld megállapodás céljainak;

36. javasolja, hogy a mezőgazdasági termelők, állattenyésztők és erdészek részesüljenek képzésben és finanszírozásban ahhoz, hogy feltárják a természeti környezet fenntartható kezelésében és terményeik piacra vitelében rejlő lehetőségeket, amit kiegészítenek az energetikai, az idegenforgalmi és a szén-dioxid-tárolási ágazatban, valamint a helyi ökoszisztémák kapcsán felmerülő lehetőségek. Nagyobb támogatást kell nyújtani a szövetkezetek létrehozásához, amelyek valamennyi ágazatban egybefogják a kisebb termelőket;

Digitális összeköttetések

37. megjegyzi, hogy az erre irányuló beruházások nagy része a nagy népsűrűségű területekre összpontosult, a vidéki beruházásokat azonban prioritásként kell kezelni annak biztosítása érdekében, hogy a vidéki térségek megfelelő infrastruktúrával – például a távoktatást, a távmunkát, a vállalkozói szféra működését és az új technológiák alkalmazására irányuló képzések nyújtását elősegítő digitális és innovációs központokkal – rendelkezzenek a digitális összeköttetésekhez. Ez többek között támogatja majd a területhez kapcsolódó termékek promócióját és piaci értékesítését;

⁽¹⁾ HL C 225., 2012.7.27., 174. o. és HL C 207., 2017.6.30., 57. o.

38. hangsúlyozza, hogy a nagy sebességű távközlési hálózatok kulcsfontosságúak a vidék versenyképességéhez és gazdasági növekedéséhez, és erőfeszítéseket kell tenni annak szavatolása érdekében, hogy valamennyi régió azonos kapacitással rendelkezzen, összhangban a 2020-as európai digitális menetrend kapcsán rögzített célkitűzésekkel;

39. kéri, hogy az 560 milliárd eurós költségvetéssel rendelkező Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz ruházzon be a nagyobb számú és jobb összeköttetésekbe, és összpontosítson a vidéki és a városi területek közötti digitális szakadék megszüntetésére;

40. kéri, hogy:

- uniós szinten ismerjék el, hogy mindenkinek joga van az internethez való hozzáféréshez, valamint lássák be, hogy fel kell gyorsítani a nagy sebességű internet fejlesztését a vidéki területeken,
- támogassák a kis léptékű projektek finanszírozáshoz való hozzáférését a széles sávú hálózatokba történő beruházás céljából,
- ismerjék el, hogy digitalizálni kell a közszolgáltatásokat, képzéseket kell indítani a népesség különböző korosztályai számára a digitális technológiák használatával kapcsolatban, és az oktatást hozzá kell igazítani a célközönséghez,
- tegyenek lépéseket a kkv-k ikt-val kapcsolatos képzése, tudatosságnövelése és fejlesztése érdekében,
- könnyítsék meg az internetszolgáltatók számára, hogy a terület teljes lefedettségét kínálják;

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés

41. rámutat arra, hogy a vidéki közösségeknek joguk van a szolgáltatások alapvető szintjéhez, köztük az egészségügyi (házi orvosi) szolgáltatásokhoz, valamint a vidéki postai, banki és biztosítási szolgáltatásokhoz, a politikai részvétel lehetőségéhez, a művészetekhez és a kultúrához;

42. megjegyzi, hogy a digitális infrastruktúra hiánya és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya átfedésben van egymással, és arra kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák minden polgár és minden vidéki környezetben működő vállalkozás számára a kiegyensúlyozott hozzáférést. Kifejleszhetőek olyan multifunkcionális központok, amelyek lehetővé teszik a távoktatást, a távmunkát, képzést nyújtanak, egészségügyi és e-egészségügyi központot, kávézót, postát üzemeltetnek, kreatív teret biztosítanak, mozgó innovációs műhelyként és közösségi központként egyaránt szerepet vállalnak;

43. rámutat arra, hogy fenntartható/innovatív közlekedési rendszerekre van szükség az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetővé tétele érdekében. Az említett közlekedési eszközöket az alapvető közszolgáltatások nagyobb településekről a kisebb vidéki településekre történő kiterjesztésének kell tekinteni;

Életminőség

44. megjegyzi, hogy a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés fontos, de ezeket ki kell egészíteni többek között a jó minőségű szolgáltatások, a lakhatás, az oktatás és képzés, az egész életen át tartó tanulás és az egészségügyi rendszerek megfelelő kínálatával, biztosítva, hogy a vidéki területek ne csupán fenntarthatóak legyenek, hanem vonzó lakóhelyek is;

45. üdvözli egy interoperábilis adatinfrastruktúra létrehozását az Európai Bizottság 2020. február 19-i adatstratégiájával összhangban, speciális adatterekkel (pl. mobilitási adattér, környezeti adattér, mezőgazdasági adattér, adminisztratív adattér, egészségügyi adattér, energetikai adattér) ellátva. Ennek alapja az 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv^(?) (INSPIRE-irányelv) szerinti európai térinformációs infrastruktúra mint keresztmetszeti komponens, és így tartósan és hatékonyan biztosítja a köz- és magánszolgáltatásokat a vidéki területeken;

46. innovatív cselekvési tervet szorgalmaz a vidéki, hegyvidéki, szigeti és legkülső régiókkal való közlekedési összeköttetések hiányának orvosolása érdekében; ösztönzi a mindenkinek számára elérhető fenntartható mobilitást az új, tiszta és alternatív személy- és áruszállítási módok fejlesztésének előmozdításával (elektromos vagy hidrogénüzemű járművek, gépjárműmegosztás és telekocsirendszerek, valamint a különböző típusú szolgáltatások költségcsökkentési célú kombinálása – igényvezérelt közlekedés);

47. támogatja a települések közötti együttműködést, az úgynevezett „város–vidék viszonyossági szerződéseket”, amelyek elismerik a vidéki térségek sokféleségét és törekednek a város és a vidék közötti kapcsolatok erősítésére;

^(?) Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.). (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).

48. rámutat arra, hogy az ilyenfajta területfejlesztési megközelítéshez olyan szélesebb stratégiákra van szükség, amelyek elismerik a policentrikus városi hálózat jelentőségét a nagyvárosi területekhez kapcsolódó térségek – köztük a közelben fekvő kis- és közepes méretű városok – fejlődése szempontjából. A cél a városi és a vidéki területek közötti szakadék megszüntetése kölcsönösen előnyös partnerségek előmozdításával olyan területeken, mint a környezetvédelem és az energetikai átállás, a gazdasági fejlődés, a szolgáltatások minősége, valamint a közigazgatás megszervezése, továbbá a városi és vidéki közösségek között az oktatás és képzés területein fennálló szakadék megszüntetése;

49. üdvözli a SIMRA⁽³⁾ (szociális innováció a marginalizálódott vidéki térségekben) projekt eredményeit, amelyek rámutattak arra, hogy a szociális innováció létfontosságú elem lehet az olyan vidéki kihívások kezeléséhez, mint az elvándorlás, a vidéki vállalkozások diverzifikálása, az éghajlatváltozás, az életmód változása, valamint a vidéki gazdaságok szerkezetátalakítása;

50. üdvözli a „Horizont 2020” keretprogramnak a szociális innováció fejlődési szakaszától függő célzott pályázati felhívásait, és kéri e vívmány bevezetését valamennyi európai strukturális és beruházási alap esetében;

Intelligens vidéki területek és falvak

51. üdvözli az Európai Bizottság „Uniós fellépés az intelligens falvakért” elnevezésű kezdeményezését, amely az első lépés annak elismerése felé, hogy célzott intézkedésekre van szükség a vidéki területek fenntartható életteréként, tanulási és munkavégzési helyként való újjáélesztésének támogatása érdekében, noha ennél többre van szükség;

52. megjegyzi, hogy az intelligens falvakról szóló RB-vélemény szorgalmazza e stratégia figyelembevételét valamennyi szakpolitikában és finanszírozási lehetőségben. Az ugyanis nemcsak a széles sávú hozzáférés biztosításáról szól, hanem arról is, hogy miként lehet intelligens megoldásokat találni az energiaellátás, valamint a közösségeknek nyújtandó szolgáltatások fejlesztésére, és valóságosan forradalmasítja azt, hogy miként biztosíthatók integrált létesítmények a vidéki területeken;

53. üdvözli az Európai Vidékfejlesztési Hálózat (EVH) vidékfejlesztési intézkedésekkel kapcsolatos eszköztárát, amelyeket a tagállamok az intelligens falvak – és általánosan a szociális innováció – támogatására alkalmazhatnak, és amely a következőket tartalmazza: együttműködés (különösen a LEADER program), az ismeretek megosztása, KAP-hálózatok, fiatal vállalkozók és vidéki induló innovatív vállalkozások és ipari tevékenységek letelepedése, beruházások stb. Ugyanakkor világossá vált, hogy rugalmasabb támogatási intézkedésekre is szükség van a nem mezőgazdasági tevékenységekkel kapcsolatos innováció tekintetében, amelyek integráltak és hozzájárulnak az elsődleges tevékenységhez, és amelyek lehetővé teszik a biogazdálkodás megerősítését és a térségben rejlő értékek legjobb kihasználását; az induló vállalkozások támogatása mellett ide tartozik a mezőgazdaságon kívüli vállalkozások fejlesztésének támogatási lehetősége is; ezt fel kellene venni a KAP stratégiai terveiről szóló rendelet 69. cikkébe;

54. kéri, hogy a közepes méretű vidéki városok is férhessenek hozzá a városfejlesztési finanszírozáshoz; rámutat arra, hogy ezek a városok létfontosságúak a vidéki térségek számára, ám méretüknél fogva gyakran ki vannak zárva a programokból;

55. kiemeli a jövőbeni LEADER program és a több alpból finanszírozott, közösségvezérelt helyi fejlesztési és egyéb alulról építkező kezdeményezések pozitív szerepét;

56. rámutat arra, hogy a vidéki területek az ott élő emberekről és közösségeikről, valamint az őket körülvevő környezetről szólnak; a Régiók Bizottságának véleménye szerint az EU vidéki területeinek aktív kezelését és megőrzését célzó politikákkal és a programokon és szakpolitikákon átívelő fellépéssel többet el lehetne érni annak biztosítása érdekében, hogy a vidéki területek olyan helyek legyenek, ahol nagyszerű élni, termelni, dolgozni és gyermekeket nevelni.

Kelt Brüsszelben, 2020. december 10-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽³⁾ <http://www.simra-h2020.eu/>.